

Serbian case text

**Arbitration award of 23 January 2008
Proceedings No. T-9/07**

**SPOLJNOTRGOVINSKA ARBITRAŽA
pri PRIVREDNOJ KOMORI SRBIJE**

O D L U K A

U SPORU

Tužioca: [X] Republika Italija

protiv

Tuženog: [Y] Republika Srbija

**Broj T-9/07, od 23. januara 2008.g.
Beograd**

T-9/07

**SPOLJNOTRGOVINSKA ARBITRAŽA pri PRIVREDNOJ KOMORI SRBIJE, -
Prošireno arbitražno veće koje su sačinjavali: [...] odlučujući prethodno o prigovoru
nenadležnosti ove Arbitraže,**

a zatim Arbitražno veće koje su sačinjavali: [...] radi raspravljanja i odlučivanja o
tužbenom zahtevu po tužbi Tužioca protiv Tuženog za iznos glavnog duga **124.843,24 €**, u
prisustvu zapisničara [...], posle provedenog kontradiktornog postupka, održane usmene
rasprave i većanja i glasanja, na osnovu čl. 54. st. 1. Zakona o arbitraži – dalje: **ZA** (Službeni
glasnik Republike Srbije br. 46, od 2. juna 2006.g.) i člana 49. Pravilnika o
Spoljnotrgovinskoj arbitraži pri Privrednoj komori Srbije – dalje: **Pravilnik** (Službeni
glasnik RS broj 52 od 8. juna 2007.g.), 23. januara 2008.g. **jednoglasno je donelo sledeću**

O D L U K U

1.) OBAVEZUJE SE Tuženi [...] **da plati** Tužiocu iznos od **90.904,91 €** na ime glavnog
duga, sa kamatom od 4,62% na godišnjem nivou i to: na 76.657,63 € počev od 18. juna
2007.g. do isplate; na iznos od 8.260,58 € počev od 19. juna 2007.g. do isplate i na iznos od
5.986,70 € počev od 5. juna 2007.g. do isplate, sve ovo u roku od 15 dana od dana uručenja
ove odluke, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

2.) OBAVEZUJE SE Tuženi **da plati** Tužiocu na ime arbitražnih troškova ovog spora iznose
od: **146,00 US\$ i 2.623,15 €** i na ime advokatskih troškova u ovom sporu iznos od **73.630,00
dinara**, sve u roku od 15 dana od dana uručenja ove odluke, pod pretnjom prinudnog
izvršenja.

3.) ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtev Tužioca protiv Tuženog za iznos od
33.939,07 €.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Nadležnost Arbitraže

U tužbi, koju je 5. jula 2007.g. podneo protiv Tuženog (oba strane su u izreci ove odluke
označena punim nazivom, koji je među strankama nesporan), Tužilac je zasnovao nadležnost
Arbitraže na arbitražnoj klauzuli koju je u pismenom obliku ugovorio sa Tuženim u
Kupoprodajnom ugovoru broj 3585, zaključenim u Beogradu 07.10.2002.g. Arbitražna
klauzula u navedenom ugovoru glasi: „*Sve nesporazume koji su proizašli iz ili u vezi sa
Ugovorom će se rešavati dogovorom, a ako to nije moguće, nadležna je Arbitraža pri
privrednoj komori u Beogradu*“.

Tužilac je priložio navedeni Kupoprodajni ugovor i isprave na koje se pozvao, sve u prevodu
sa italijanskog na srpski jezik ili obrnuto.

Posle uplate takse za registraciju spora i arbitražne takse, Tuženom je tužba uredno uručena, sa svim dokazima, sa Pravilnikom (naveden u uvodu ove odluke) i sa Listom arbitara, uz pismeni poziv da u roku od 30 dana podnese odgovor i imenuje svog arbitra.

Tuženi je 9. jula 2007. dostavio Arbitraži odgovor na tužbu u kome je prvenstveno istakao prigovor nenadležnosti ove Arbitraže. Prigovor nenadležnosti ponovio je u svojim podnescima od 17. i 25. jula i 10. septembra 2007. Pri ovom prigovoru Tuženi je ostao i na raspravi pred Proširenim arbitražnim većem 23. januara 2008. g., koje je po Pravilniku nadležno da raspravlja i odlučuje u vezi prigovora nenadležnosti.

Kao razloge za prigovor nenadležnosti Tuženi je naveo: u arbitražnoj klauzuli nije ugovorena nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije već je ugovorena „Arbitraža pri Privrednoj komori u Beogradu“. Kako je arbitražna klauzula neprecizna, to se iz nje ne može izvesti zaključak o nadležnosti.

Tužilac se u podnesku od 17. jula 2007.g. izasnio detaljnije u vezi datog prigovora nenadležnosti. On je ostao pri stavu da je ova Arbitraža nadležna, bez obzira na neprecizno navođenje naziva Arbitraže u ugovorenoj klauzuli, pozivajući se istovremeno na odredbe čl. 99. st. 2. i čl. 100. Zakona o obligacionim odnosima. Posebno je istakao da je pred ovom Arbitražom, po istom ugovoru i po osnovu iste arbitražne klauzule već vođen i okončan spor između istih stranaka pod brojm T-10/06 i da u tom postupku Tuženi nije isticao prigovor nenadležnosti. Kako se od tada nije ništa bitno promenilo u vezi arbitražne klauzule, Tužilac smatra da je prigovor neosnovan.

Prošireno arbitražno veće nadležno je da raspravlja i odlučuje o prigovoru nenadležnosti kada stranka u sporu istakne takav prigovor (čl. 18. st. 2. **Pravilnika**). Kako je Tuženi istako prigovor nenadležnosti u odgovoru na tužbu (čl. 19. st. 1. **Pravilnika**), o njemu je odlučivalo Prošireno arbitražno veće, koje su, pored izabranog Arbitražnog veća, sačinjavali još: [...] (čl. 18. st. 2. i 3. **Pravilnika**). Prošireno arbitražno veće je 23. januara 2008., posle provedenog kontradiktornog postupka, jednoglasno donelo zaključak o odbijanju prigovora nenadležnosti.

Razlozi za zaključak Proširenog arbitražnog veća :

Za 60 godina postojanja i rada ove Spoljnotrgovinske arbitraže (ranije pri PK Jugoslavije, zatim pri PK SCG a sada pri PK Srbije) ovo je uvek bila jedina stalna arbitražna institucija za rešavanje sporova iz međunarodnih poslovnih odnosa. Za 60 godina rada Arbitraže stranke su uglavnom precizno ugovorale i navodile njen naziv. Ali se dešavalo i da naziv Arbitraže ne navedu uvek doslovno tačno. To se dešava i kod ostalih arbitraža u svetu. Ovakva u arbitražnoj praksi nazvana „patološka klauzula“ (*clausula pathologica*), ako sadrži ostale bitne elemente arbitražnog ugovora, ne utiče na zasnivanje nadležnosti niti na valjanost klauzule.

U ovom slučaju stranke su očigledno želele da ugovore nadležnost arbitraže za njihove eventualne sporove, a ne nadležnost suda. To među strankama nije sporno. Sem toga opšte je poznato da u Beogradu, sem ove Arbitraže, ne postoji druga stalna arbitražna institucija za rešavanje sporova iz međunarodnih poslovnih odnosa, niti je ikada postojala. Pred ovom Arbitražom, kao jedinom stalnom arbitražnom institucijom za rešavanje sporova iz međunarodnih poslovnih odnosa, na osnovu iste arbitražne klauzule, a u vezi njihovog poslovnog odnosa, iste stranke su već rešavale jedan deo poslovnih odnosa u predmetu T-

10/06. Tom prilikom isti Tuženi nije imao prigovor nenadležnosti. Taj spor je konačno rešen po tužbenom zahtevu i osnovu koji je tamo naveden.

Prošireno arbitražno veće je mišljenja da prava stranaka na spor pred ovom Arbitražom nisu iscrpna zbog već vođenog spora za neka druga potraživanja u predmetu T-10/06. Iste stranke se mogu uvek obratiti Arbitraži sa nekim drugim tužbenim zahtevom na osnovu iste arbitražne klauzule, razume se ako se uspehu nadaju i ako imaju dokaze, što su i učinile. Ako bi se sada drukčije odlučilo i zauzeo stav da Arbitraža nije nadležna, stvorila bi se neodrživa pravna situacija da po osnovu iste arbitražne klauzule, između istih stranaka, iz istog pravnog odnosa (samo sa različitim osnovom), jedan put ova Arbitraža jeste nadležna a drugi put nije. Arbitraža nema pravnog osnova ni razloga da u vezi svoje nadležnosti donosi dve različite odluke. Obe strane u oba spora, kada je u pitanju valjanost arbitražne klauzule, su u potpuno istoj pravnoj situaciji (*in eadem causa esse*).

Prošireno arbitražno veće je mišljenja da je ugovorena klauzula više plod nedovoljne pažnje ugovornih strana nego njihove volje upravljene na ograničenje ili isključenje arbitražnog rešavanja spora. Prava namera i volja stranaka je ipak bila da im „arbitraža pri prvrednoj komori“ raspravi sporni odnos i donese odluku. Po tom pitanju nije bilo dileme. Ovakvo tumačenje navedene klauzule odgovara shvatanjima poštenog pravnog prometa i njihovoj zajedničkoj nameri, koja je izražena upravo u navedenoj arbitražnoj klauzuli.

Na osnovu svega izloženog, a ceneći dosadašnju arbitražnu praksu ove Arbitraže, praksu drugih renomiranih međunarodnih arbitraža po istom pitanju, Prošireno arbitražno veće je pošlo od opšte prihvaćenog pravila da odredbu navedenog arbitražnog ugovora (arbitražnu klauzulu) treba shvatiti u smislu koja joj daje izvesno naglašeno dejstvo (ovde – arbitražno rešavanje spora) po *principu korisnog efekta*, a ne u smislu koji joj ne daje nikakvo dejstvo. Svako drukčije tumačenje citirane arbitražne klauzule stranaka vodilo bi grubom kršenju osnovnog načela obligacionog prava – načela savesnosti i poštenja, čemu ova Arbitraža ne daje pokriće. Zbog navedenih razloga Prošireno arbitražno veće se jednoglasno odlučilo za „ozdravljenje“ navedene klauzule, dajući joj pravi cilj i smisao.

Prošireno arbitražno veće je pravni osnov za odlučivanje po prigovoru nenadležnosti našlo u odredbama čl. 19. **Pravilnika**, odredbama čl. 28. st. 1 i 30. **ZA** i u opšte usvojenom principu u radu arbitraža „kompetenz – kompetenz „ (kompetencija o kompetenciji, ili nadležnost o nadležnosti), koji je preciziran članom V st. 3. Evropske konvencije o međunarodnoj trgovinskoj arbitraži (Ženeva, 21. april 1961.) – u daljem tekstu: **Evropska konvencija 1961.** Na osnovu svega prošireno arbitražno veće je jednoglasno donelo zaključak o odbijanju prigovora nenadležnosti.

2. Imenovanje Arbitražnog veća

Podneskom od 27. juna 2007.g. Tužilac je za arbitra u ovom sporu imenovao [...].

Tuženi, kome je tužba uredno uručena 25. juna 2007., zajedno sa **Pravilnikom** i Listom arbitara, pismeno je pozvan da podnese odgovor na tužbu i da imenuje arbitra. On je odgovor na tužbu podneo ali nije imenovao arbitra u ostavljenom roku od 30 dana. Po isteku ostavljenog roka Predsednik Arbitraže [...], na osnovu čl. 22. st. 2. **Pravilnika**, za arbitra Tuženog sa Liste imenovao je [...].

Imenovani arbitri su potpisali izjave da se prihvataju dužnosti arbitara u ovom sporu i izjave u skladu sa čl. 25. st. 1. **Pravilnika** da su nezavisni u odnosu na stranke i da ne postoje

činjenice i okolnosti koje bi mogle dovesti u pitanje njihovu nezavisnost. Od Sekretarijata, u skladu sa čl. 22. st. 4. **Pravilnika**, arbitri su pismeno pozvani da u roku od 30 dana sa Liste arbitara izaberu trećeg arbitra kao predsednika veća.

[...] su sa Liste arbitara kao trećeg arbitra i kao predsednika arbitražnog veća imenovali specijalistu u oblasti ugovora u spoljnoj trgovini [...] je 11. oktobra 2007.g. potpisao izjavu o prihvatanju dužnosti trećeg arbitra i predsednika Arbitražnog veća u ovom sporu i izjavu o nezavisnosti u odnosu na stranke.

Sekretarijat Arbitraže je potpisane izjave predsednika i članova Arbitražnog veća uredno dostavio strankama. U roku od 15 dana, koji je propisan čl. 25. st. 3. **Pravilnika**, niti kasnije, stranke nisu imale primedbi na imenovanje predsednika i članova Arbitražnog veća. Imenovanje je okončano.

3. Tok postupka, navodi i dokazi stranaka

1.) Tužilac je 5. juna 2007. Spoljnotrgovinskoj arbitraži pri PK Srbije predao tužbu protiv Tuženog. U petitumu je predložio da Arbitraža obaveže Tuženog da mu plati štetu u ukupnom iznosu od **114.819,45 €**, sa kamatom koju propisuje Evropska centralna banka i to: na 77.383,33 € počev od 24.05.2005. do isplate a na iznos od 37.436,12 € od utuženja do isplate. Troškove je tražio.

U tužbi je naveo: Sa Tuženim je 07.10.2002. zaključio Kupoprodajni ugovor br. 3585, a 09.12.2002. Aneks br. 1. ovom ugovoru. Prema ovom ugovoru Tuženi je preuzeo obavezu da proda i isporuči Tužiocu 671 t. belog kristal šećera srpskog porekla, roda 2002.g. Pored ostalih robnih dokumenata Tuženi se obavezao da preda i sertifikat o poreklu robe – EUR 1, kao dokaz o ugovorenom poreklu šećera. Naveo je da je Tuženi u više sukcesivnih isporuka, zaključno s martom 2003. isporučio ugovorenu robu i dostavio EUR 1 za svaku sukcesivnu isporuku, koji je izdala Uprava carina Republike Srbije. Međutim, sredinom avgusta 2004., naveo je, Vlada Republike Srbije je dostavila svojoj Upravi carina oko 5000. spornih slučajeva izvoza šećera u EU koje su pratili obrasci EUR 1, za koje je Evropska kancelarija za borbu protiv prevare (OLAF) zahtevala izjašnjenje o validnosti. Po izvršenoj naknadnoj kontroli Uprava carina RS je Tuženom dostavila dopis broj 01/13 br. D-908/1 od 19.01.2005. kojim ga obaveštava da povlači potvrde o poreklu (EUR 1) za 168 t. šećera. Povlačenjem navedenih potvrda o poreklu (EUR 1) nestao je osnov za povlašćeni tretman kupljenog i uvezenog šećera, pa su nadležni carinski otgani u Italiji naložili Tužiocu (kao kupcu i uvozniku predmetnog šećera za koji je povučen EUR 1) da plati 66.369,60 € na ime carine sa PDV i kamatu dospelu do 24.05.2005. u iznosu 9.013,73 €. Tužilac je naveo da je zbog svega imao troškove od 1.550 € i 5.886,12 € i da troškovi na ime poreza iznose 30.000 €. Uz tužbu je priložio dokaze na koje se pozvao: Kupoprodajni ugovor stranaka, sa aneksom br. 1, obrasce EUR 1, otpremnice, certifikate, izjave šećerane o poreklu šećera, dispozicije za otpremu robe, informaciju Uprave carina RS o rezultatima kontrole izvoza, Informaciju (prigovor) Tuženog uloženu na nalaz Uprave carina RS, Presudu poreske komisije Provincije G. br. 99/2/06 donetu po žalbi kupca, obaveštenje Agencije carinske službe G. od 24.05.2005. sa nalogom za plaćanje carine i PDV, polisu sudske kaucije firme A. 9-34122, fakture za plaćanje: br. 126/07 od 30. marta 2007. na 2.773,72 €, br. 51/2006 od 8. maja 2006. na iznos 100 €, br. 172 od 20.10.2005. na 499,20 € i br. 280/05 od 23. sept. 2005. na 2.613,20 €.

Tužilac uz tužbu niti kasnije do okončanja rasprave **nije dostavio dokaz** o plaćenom porezu niti o plaćanju troškova – premije za izdavanje polise sudske kaucije.

Tužilac je podneskom od 3. jula 2007. povećao tužbeni zahtev na 124.843,98 €, sa kamatom Evropske centralne banke to: na 81.224,12 € bez opredeljenja perioda za koji traži kamatu, a na iznos od 43.619,86 € kamatu traži od utuženja do isplate. Troškove postupka je tražio. Uz ovaj podneska priložio je: Priznanice službe za naplту poreza br. XX T 126111 od 18.06.2007. na iznos 76.657,63 € i br. XX T 127386 od 19.06.2007. na 8.260,58 €.

Tuženom su tužba i podnesak o povećanju tužbenog zahteva uredno uručeni.

2.) Tuženi je 9. jula 2007. dostavio pismeni odgovor bez ikakvih dokaza. Ovaj odgovor i njegovi prigovori u podnescima od 25. jula i 10. septembra 2007. bliže su iskazani u obrazloženju ove odluke u poglavlju 1 - nadležnost Arbitraže. Svi se odnose na prigovor nenadležnosti.

3.) Tužilac se u podnesku od 17. jula 2007. detaljnije izjasnio u vezi istaknutog prigovora nenadležnosti. Njegovi stavovi su navedeni u odeljku 1.- obrazloženja ove odluke.

4.) Tuženi je u podnesku od 10. septembra 2007. osporio osnov i visinu tužbenog zahteva. Istakao je da je Tužilac već vodio po istom osnovu spor pred ovom Arbitražom, pod br. T-10/06, koji je okončan odlukom od 27.11.2006. i naplatio je od Tuženog ...“celokupan iznos štete koju je potraživao po ovom osnovu“. Osporio je potraživanje Tužioca po osnovu neplaćene carine, jer je ranije po istom osnovu pismeno tražio manji iznos. Naveo je da je Tužilac sa svojim carinskim organima postigao dogovor o plaćanju pod povlašćenim uslovima i to samo iznosa od 16.592,25 € a ova suma je već bila predmet spora pred ovom Arbitražom pod napred navedenim brojem. Osporio je obavezu plaćanja troškova garancije i advokatskih troškova. Posebno je naveo da nije u obavezi plaćanja 32.489,65 € na ime poreza zato što taj iznos nije ni Tužilac platio. S pozivom na odredbe čl. 279. st. 1. Zakona o obligacionim odnosima osporio je Tužiocu pravo na kamatu. Tuženi je naglasio da do njega u celokupnom poslu prodaje i isporuke šećera nema krivice, jer je postupao krajnje savesno i poslovno prilikom izvršenja ugovorne obaveze. Kako je, po mišljenju Tuženog, Uprava carina RS samoinicijativno provela postupak naknadne kontrole i provere izdatih potvrda o poreklu robe i povukla izdata uverenja EUR - 1, do Tuženog nema nikakve odgovornosti ni krivece, pa nema ni obaveze da plati Tužiocu zatražene sume. Predložio je da se tužbeni zahtev odbije kao neosnovan. Troškove je tražio ali ih nije opredelio ni dokazao. Kao dokaz svojih tvrdnji predložio je uvid u spise Arbitraže br. T- 10/06. Priložio je kao dokaz Tužiočev dopis od 13.01.2006.

5.) Tužilac je podneskom od 25. oktobra 2007. osporio sve navode Tuženog iz prethodnog podneska. Naglasio je da „...postoji razlika u predmetu ovog spora i spora koji je vođen pod brojem T-10/06...“ U predmetu T-10/06 Tužilac je potraživao iznos koji je platio na ime kazne a u sada aktuelnoj tužbi traži iznose koje je platio na ime carine, kamate i troškova. U petitumu Tužilac je precizirao tužbeni zahtev na iznos glavnog duga od 124.843,98 € sa kamatom Evropske centralne banke i to: na 66.369,60 € počev od 18.06.2007 do isplate, na iznos od 14.485,52 € počev od 19.06.2007. do isplate i na iznos od 43.619,86 € počev od utuženja do isplate. Troškove je tražio na ime postupka – koliko budu izneli do okončanja spora. Priložio je dokaz: Obaveštenje o izricanju administrativnih mera Tužiocu u iznosu od 66.369,00 € koje je izdao direktor Carinske službe G. pod br. 48/2005.

6.) U podnesku od 7. novembra 2007. Tuženi je ponovio sve već navedene razloge kojima osporava osnov i visinu tužbenog zahteva. Ništa novo nije istakao. Nikakve druge dokaze nije priložio. Zatražio je da se tužbeni zahtev odbije kao neosnovan.

7.) Rasprava je zakazana i održana 23. januara 2008., u prisustvu punomoćnika stranaka.

Arbitražno veće je po službenoj dužnosti pazilo na nadležnost Arbitraže za raspravljanje i odlučivanje spornog odnosa stranaka, ceneći posebno da li je spor arbitrabilan *ratione personae* (subjektivna arbitrabilnost) i da li je arbitrabilan *ratione materiae* – arbitrabilnost pravnog odnosa po predmetu spora. Cenilo je da li sa predmetom potraživanja stranke mogu slobodno raspolagati.

7.a.) Arbitrabilnost *ratione personae*. Ceneći arbitrabilnost u odnosu na stranke Arbitražno veće je pošlo od činjenice da su stranke u ovom sporu iz različitih država i da imaju pripadnost različitih država. One u svojim državama predstavljaju *nacionalne pravne tvorevine* – pravna lica u smislu domicilnih propisa država u kojima su osnovane i registrovane. Njima su različite države priznale svojstvo pravnog lica, čime su se stekli uslovi u odnosu na stranke, koji su predviđeni odredbama čl. I st. 1. pod a) **Evropske konvencije 1961**, i uslovi određeni čl. 12. **Pravilnika** i čl. 3. st. 1. **ZA**.

7.b.) Arbitrabilnost *ratione materiae*. Pazeći po službenoj dužnosti na arbitrabilnost *ratione materiae* (objektivna arbitrabilnost) i podobnost spora za rešavanje putem arbitraže, Arbitražno veće je pošlo od suštine pravnog odnosa stranaka, koja je određena njihovim Ugovorom br. 3585, od njegove realizacije i suštine tužbenog zahteva. Analizirajući navedeno, Arbitražno veće je zaključilo da okosnicu pravnog odnosa stranaka predstavlja klasični kupoprodajni ugovor o izvozu proizvoda. Njihov pravni odnos nije ni po čemu specijalan ili specifičan u meri koja bi ga isključila iz pojma: međunarodni poslovni odnosi – poslovi međunarodne trgovine, niti je zakonom predviđena isključiva nadležnost suda za rešavanje nastalog spornog odnosa.

Za Arbitražno veće nije sporno 1.) da je u suštini odnos stranaka bio međunarodni poslovni trgovinski odnos, 2.) da za raspravljanje spornog odnosa nije zakonom predviđena isključiva nadležnost suda i 3.) da sa pravom koje je predmet spora - tužbenim zahtevom stranke mogu slobodno raspolagati. Na ovaj način došlo se do jedinstvenog zaključka da su za objektivnu arbitrabilnost spora ispunjeni uslovi iz napred navedene odredbe **Evropske konvencije 1961** kao i uslovi propisani odredbama čl. 5. st. 1- **ZA**, čl. 1. st. 1. i čl. 12. **Pravilnika**.

Posle ocene arbitrabilnosti spora, pristupilo se raspravi o meritumu u prisustvu punomoćnika stranaka. Rasprava je održana posle donošenja zaključka Proširenog arbitražnog veća o odbijanju prigovora nenadležnosti, koji je strankama pročitao i uručene su im kopije zapisnika sa rasprave pred Proširenim arbitražnim većem.

Na raspravi o meritumu punomoćnici stranaka su ostali pri svojim navodima i predlozima u pismenim podnescima. Nisu imali predloga za dopunu dokaznog postupka. Saglasno su izjavili da se slažu da u ovom postupku pred Arbitražom bude primenjeno materijalno pravo Srbije. Tužilac je tražio troškove po troškovniku koji je predao.

Punomoćnici su izjavili da nemaju primedbi na sastav Arbitražnog veća.

Arbitražno veće je donelo zaključak o izvođenju dokaza čitanjem svih isprava koje su stranke priložile i da se pročita predmet T-10/06. Pročitani su svi priloženi dokazi. Rasprava je zaključena. Zapisnik sa rasprave je potpisan bez primedbi.

Nejavna sednica Arbitražnog veća, na kojoj su ocenjivani dokazi stranaka i doneta odluka o predmetu spora, održana je 23. januara 2008.

4. Materijalno pravo

Arbitražnom klauzulom stranke nisu predvidele materijalno pravo koje će biti primenjeno na sporni odnos. Punomoćnici stranaka na raspravi saglasno su izjavili da se na ovaj sporni odnos primeni materijalno pravo Republike Srbije.

Postupajući u skladu sa dogovorom stranaka, ali vodeći računa o odredbama čl. VII st. 1. **Evropske konvencije 1961**, odredbama čl. 50. st. 4. **ZA** i čl. 48. st. 3. **Pravilnika**, Arbitražno veće je bilo dužno da uzme u obzir i trgovinske običaje koji se mogu primeniti na sporni odnos i na taj posao.

Bez namere i potrebe da se upušta u pitanja „hijerarhije propisa“, a u skladu sa napred navedenom obavezom, na razrešavanje spornog odnosa Arbitražno veće je primenilo:

1. Kupoprodajni ugovor stranaka br. 3585;
2. Konvenciju UN o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe, Beč, 11. april 1980. (u daljem tekstu: **KUMPR 1980**). Nju su ratifikovale Italija i Srbija. Ona se na osnovu međunarodno usaglašene prakse i domicilnih propisa država neposredno primenjuje (bez posredovanja kolizijskih normi);
3. Načela evropskog ugovornog prava (*Principles of European Contract Law – PECL*), objavljena 1998. i 2002., u praksi poznata kao: **Ole Lando Načela**, (kako će se dalje označavati) - kao svojevrsna i široko prihvaćena *lex mercatoria*;
4. UNIDROIT Načela međunarodnih trgovinski ugovora, 1994., sa kasnijim izmenama i dopunama, dalje u tekstu: **UNIDROIT Načela** – kao *lex mercatoria*;
5. Model zakon UNCITRAL-a o međunarodnom prenosu sredstava, iz 1992. (UNCITRAL, XXV zasedanje 1992.g. - dokument GS UN – Supplement No.17(A/47/17) u daljem tekstu: **MZU o međunarodnom prenosu sredstava** – kao *lex mercatoria*).
6. Zakon o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: **ZOO**), Sl. list SFR Jugoslavije, br. 29/1978, sa svim kasnijim izmenama i dopunama, koji se sada primenjuje kao zakon Republike Srbije.

Ole Lando Načela tumačena su i primenjena zajedno **UNIDROIT Načelima** (usvojenim 1992. od strane Međunarodnog instituta za unifikaciju privatnog prava) i sa **KUMPR 1980**. To se odnosi i na MZU o međunarodnom prenosu sredstava.

Arbitražno veće je vodilo računa o notornoj činjenici da se krajem XX i početkom XXI veka razvila i ujednačila nova međunarodna trgovačka praksa i običaji koji su „kodifikovani“ u formi navedenih **UNIDROIT Načela**, **MZU o međunarodnom prenosu sredstava** i **Ole Lando Načela**. Ona su postala dostupna svima koji se bave međunarodnom trgovinom i onima koji prosuđuju sporove iz oblasti međunarodne trgovine. S pozivom na ova Načela respektabilne arbitraže u svetu (posebno Arbitraža MTK) su davno počele donositi odluke, a sporove stranaka prosuđivati primenom ovh načela kao *lex mercatoria*. Ocenjujući da nema nikakvih razloga da i ova Arbitraža ne počne sa njihovom primenom, Arbitražno veće se

odlučilo da ih tumači u vezi spornih odnosa stranaka, da ih primeni i da prosuđuje u skladu sa njihovom sadržinom i ciljem.

Arbitražno veće je pošlo od svoje nesporne i jasne obaveze iskazane u čl. VII st. 1. **Evropske konvencije 1961** da „u svim slučajevima“ uzme u obzir trgovačke običaje, zatim od obaveze iskazane u čl. 50. st. 4. **ZA** „da uvek vodi računa o odredbama ugovora i običajima“ i obaveze iz odredaba čl. 48. st. 4. **Pravilnika** da „u svim slučajevima donese odluku u skladu sa odredbama ugovora i uzimajući u obzir trgovinske običaje koji se mogu primeniti na taj posao“. Smatrajući da su trgovinski običaji „tvrdo jezgro, *lex mercatoria*, da su savremeno i na najvišem nivou usaglašeni u navedenim Načelima, a u razvijenom svetu široko prihvaćeni, Arbitražno veće, posle Ugovora stranaka, prvenstveno je pošlo od Načela kao trgovinskih običaja, ne zanemarujući pri tom ni odredbe definisanog materijalnog prava koje su stranke na raspravi odredile, ako su odredbe tog prava (**ZOO**) kogentne prirode. Ocenjujući da oba Načela i **MZU o međunarodnom prenosu sredstava** mogu da pruže savremenija i modernija rešenja za nastalo pitanje, ako merodavno pravo koje su stranke izabrale (**ZOO**) to ne čini, kao i „da određuju opšta pravila za međunarodne trgovinske ugovore... da se mogu upotrebiti za tumačenje i dopunu međunarodnog jednoobraznog prava“ ...kao i „za tumačenje i dopunu domaćeg prava“, Arbitražno veće je čvrsto zauzelo prvo stnovište da se u ovom sporu primene navedena Načela kao najšire prihvaćena pravila i običaji ponašanja u međunarodnoj trgovini – kao *lex mercatoria*.

Primenjujući Načela u skladu sa njihovim smislom i duhom, kao u praksi najšire usaglašene stavove na evropskom i planetarnom nivou, Arbitražno veće je našlo rešenja za pravna pitanja koja su među strankama bila sporna.

5.) Procesno pravo

Stranke su imale mogućnost da autonomijom volje u arbitražnoj klauzuli odrede pravila postupka pred ovom Arbitražom u sporu koji bi mogao nastati. Na to su ovlašćene i odredbama čl. IV st. 1.(b) – iii - **Evropske konvencije 1961**.

Kako stranke nisu arbitražnom klauzulom odredile procesno pravo, to je Arbitražno veće postupilo po čl. 45. st. 1. **Pravilnika**, pa je na postupak pred ovom Arbitražom primenilo odredbe **Pravilnika**, koji je označen u pravnoj vizi ove odluke.

6. Sporna pitanja

Kao sporna pitanja među strankama Arbitražno veće je identifikovalo:

1. Da li je opravdan prigovor Tuženog da je u predmetu pred ovom Arbitražom T- 10/06 Tužiocu dosuđena naknada štete koju sada ponovo traži, (prigovor *res iudicata*)?
2. Da li je tužbeni zahtev osnovan i u kom iznosu?
3. Da li je osnovano potraživanje kamate na glavni dug i po kojoj stopi?
4. Ima li Tužilac pravo na troškove ovog spora i u kom iznosu?

7. Stavovi Arbitražnog veća po spornim pitanjima

7.1. Prigovor presuđene stvari

Arbitražno veće je pre odlučivanja o predmetu spora po službenoj dužnosti pribavilo i pročitalo predmet spora istih stranaka, vođen pred ovom Arbitražom pod brojem T-10/06.

Čitanjem navedenog predmeta Arbitražno veće je utvrdilo da ne postoji identitet između spora T-10/06 i sada aktuelnog spora koji se vodi pod brojem T-9/07.

Tačno je da su u oba spora iste stranke i sa istom ulogom (tužioca i tuženog). Tačno je da je i pravni odnos stranaka isti i da proističe iz Kupoprodajnog ugovora broj 3585 od 07.10.1002. Tužilac je u oba spora formulisao zahtev po osnovu naknade štete.

Po pravnom shvatanju Arbitražnog veća to nije dovoljno da se utvrdi identitet ranije vođenog i ovog spora. Za utvrđivanje identiteta sporova potrebno je i nešto više od prostog identiteta stranaka u sporu i njihovog pravnog odnosa. Potrebno je utvrditi da li je u prethodnom sporu dosuđena celokupna šteta Tužiocu, u svim njenim oblicima i visini ili samo njen deo. Uvidom u predmet T-10/06 Veće je utvrdilo da je Tužilac potraživao 16.592,25 €, koliko mu je i dosuđeno odlukom pod istim brojem, od 27.11.2006. Iz referata tužbe u tom predmetu i iz isprava priloženih uz tužbu utvrđeno je da je u tom predmetu Tužilac svoj zahtev zasnovao na dokumentima o plaćanju administrativne kazne vlastima u svoj državi. O tome je dopisom od 13.01.2006. obavestio Tuženog, izričito navodeći da se radi o kazni a ne o carini ili nekoj drugoj šteti. Iz pismenog odgovora koji je Tuženi istog datuma uputio Tužiocu, Tuženi je doslovno naveo da smatra racionalnim rešenjem predlog Tužioca „da plati četvrtinu kazne“. Iz računa broj 7/A od 31.01.2006. naslovljenog na Tužioca i kontrolnog listića Centralnog instituta Narodne banke Italije, od istog datuma (strane 16. i 17. u tom predmetu) utvrđeno je da je Tužiocu naplaćena administrativna kazna u iznosu od 16.592,25 €. Iz obrazloženja Odluke pod ovim brojem vidi se, takođe, da se u tom sporu radilo o kazni a ne o plaćanju carine ili troškova vezanih za carinski postupak.

Nije ni od kakavog uticaja ranije zatražena i dosuđena suma od 16.592,25 € na spor istih stranaka po kome postupa ovo Arbitražno veće.

U sada aktuelnom sporu Tužilac ne potražuje iznos plaćene kazne, koju je platio 31. 01.2006., već iznos od 76.657,73 € plaćen 18.06.2007. na ime carine sa kamatom i iznos od 8.260,58 € koji je 19.06.2007. platio na ime troškova carinskog postupka. Već vođenim sporom za naplatu štete koju je pretrpeo plaćanjem kazne, Tužilac nije iscrpeo svoje pravo na naknadu novonastale štete niti pravo da pokrene novi spor, ali po drugom osnovu – po osnovu plaćene carine, kamate i troškova, koje je naknadno morao da plati. Arbitražno veće je nužno ušlo u analitiku i kvalifikaciju ranijeg i sadašnjeg tužbenog zahteva, pa je našlo da to nisu istovetni tužbeni zahtevi u pogledu pravnog osnova i dokumenata na kojima su zasnovani. Vođenjem jednog spora za deo materijalne štete stranka ne gubi pravo na tužbu za naknadu preostale štete. Svako drukčije shvatanje isključilo bi stranku od prava na tužbu za naknadu kasnije nastale ili celokupne štete, što nema opravdanja u materijalnom pravu koje je primenjeno. Na osnovu izloženog odbijen je kao neosnovan prigovor Tuženog, koji se svodio na prigovor presuđene stvari (*res iudicata*).

7.2. Osnovanost tužbenog zahteva

Na okolnost osnovanosti tužbenog zahteva Arbitražno veće je iz isprava u predmetu utvrdilo sledeće:

Stranke su 07.10. 2002. zaključile Kupoprodajni ugovor 3585, kojim se Tuženi obavezao da Tužiocu proda određenu količinu „ belog kristal šećera jugoslovenskog porekla, rod 2002.,, Istim ugovorom Tuženi (kao prodavac) se obavezao da dostavi tačno navedena robna

dokumenta, među kojima i certifikat o poreklu robe - EUR 1. To među strankama nije bilo sporno. Tuženi je izvezao ugovorene količine u periodu: krajem 2002. do marta 2003.g. Uz svaku sukcesivnu isporuku dostavljao je i certifikat o poreklu na obrascu EUR -1, koji je dobijao od nadležnog organa – Savezne uprave carina. Iz dopisa Uprave carina Republike Srbije 01/13 br. D-908/1 od 19.01.2005. Arbitražno veće je utvrdilo da je Uprava carina postupila po nalogu Ministarstva finansija i izvršila naknadnu kontrolu izdatih certifikata o poreklu robe –EUR -1., sve to po dostavljenom zahtevu Evropske kancelarije za borbu protiv prevare (OLAF), koja je imala indicije da neki certifikati (oko 5000) nisu validni. Naknadnom kontrolom je utvrđeno da se za 7 certifikata nije moglo potvrditi domaće poreklo izvezene robe, koju je kupio Tužilac.

Iz presude Poreske komisije Provincije G. broj 99/2/06 od 28.09.2006. Arbitražno veće je utvrdilo da je odbijena Tužiočeva žalba, koju je izjavio na akt Agencije carinske službe od 24. maja 2005. o određivanju carine i PDV na deo robe za koju su povučeni obrasci EUR -1, u ukupnom iznosu od 66.396,60 €.

Iz priznanice o plaćanju broj XX T 126111 od 18.06.2007., izdata od nadležne službe u Italiji, utvrđeno je da je od Tužioca sa datumom izdavanja naplaćeno **76.657,63 €**. Iz priznanice broj 127386 od 19.06.2007. utvrđeno je da je Tužilac na ime kamata, naknada i troškova platio iznos od **8.260,58 €**. Iz faktura Advokatske kancelarije L. br. 126/07 od 30.03.2007. i f-a br.280/05 od 23.09.2005., Arbitražno veće je utvrdilo da je Tužilac na ime advokatskih troškova u postupku pred poreskom komisijom Provincije G. platio **2.773,72 €** i **2.613,20 €**. Iz računa R.C.A zastupništva i osiguravajući konzalting – S.r.l., broj 51/2006 od 08.05.2006. utvrđeno je da je Tužilac platio naknade za overu od **100.00 €**. Iz računa br. 172 od 20.10.2005. Arbitražno veće je utvrdilo da je Tužilac na ime žalbe Poreskoj komisiji Provincije G. platio **499,20 €**.

Iz ovih dokaza Arbitražno veće je utvrdilo da je Tužilac zaista platio na ime naknadno određene carine, PDV i nužnih troškova u vezi sa tim ukupan iznos od **90.904,91 €**.

Za razliku do ukupno opredeljenog tužbenog zahteva, koja iznosi 33.939,07 €, Tužilac nije priložio dokaze da je ovu razliku platio i da je izašla iz njegove aktive.

Plaćeni iznos od **90.904,91 €** predstavlja štetu koja je naneta Tužiocu, zato što je povlačenjem EUR – 1 od strane carinskih organa Srbije određena količina kupljenog šećera izgubila povlašćen tretman, pa je Tužilac za nju morao da plati uvoznu carinu sa PDV. Zbog svega imao je i druge troškove, koji su napred navedeni.

Ceneći pravni osnov za obavezu plaćanja štete koju je Tužilac pretrpeo, Arbitražno veće je pošlo od odredaba čl. 9.501 i čl. 9.502 **Ole Lando Načela** kojima je predviđeno da oštećena strana ima pravo na naknadu štete zbog gubitka koji je prouzrokovala druga strana neispunjenjem, koje nije opravdano. Visina naknade štete treba da bude iznos koji će dovesti oštećenu stranu u položaj najbliži onome u kome bi bila da je ugovor propisno ispunjen. Arbitražno veće nije u dilemi da li je Tuženi razumno mogao predvideti u vreme zaključenja ugovora moguću posledicu neispunjenja svoje obaveze da isporuči šećer „jugoslovenskog porekla, rod 2002.“ Kao profesionalni trgovac to je u vreme zaključenja ugovora nesumnjivo mogao razumno predvideti. Mogao je i morao predvideti da kršenje ove ugovorene obaveze Tužioca može dovesti do odgovornosti pred svojim vlastima, do plaćanja kazne i naknadno razrezane carine, a u vezi sa tim i do izlaganja troškovima u svojoj državi.

Iste prava na naknadu štete zbog neizvršenja ugovora data su poveriocu (u ovom slučaju Tužiocu) odredbama čl. 7.4.1 i čl. 7.4.4 **UNIDROIT Načela**. Njima je bliže predviđeno pravo poverioca na naknadu štete samostalno ili sa drugim pravnim sredstvima. Na isključenje svoje odgovornosti Tuženi se nije pozvao i nije dokazao postojanje uslova za isključenje odgovornosti. U odredbama o predvidljivosti štete (čl. 7.4.4) predviđeno je da strana koja nije izvršila obavezu odgovara za štetu koju je u vreme zaključenja ugovora predvidela ili se razumno moglo očekivati da je predvidi kao moguću posledicu neizvršenja. Tuženi, koji se profesionalno bavi trgovinom, svakako spada u krug lica koja su u vreme zaključenja ugovora mogla predvideti i očekivati posledicu po ugovornog partnera zbog neisporuke robe koja po poreklu nije saobrazna ugovoru.

Odredbe glave II **KUMPR 1980** (čl. 35. st. 1., čl. 36. st. 1., čl. 45. st. 1. tačka (b) i čl. 74.) su na jasan način utvrdile obaveze prodavca (ovde Tuženog) da kupcu (Tužiocu) pored robe preda i ugovorena dokumenta koja se odnose na robu. Nesporno je da u ta dokumenta spada certifikat EUR – 1, koji treba da potvrdi da je izvezeni šećer „jugoslovenskog porekla, rod 2002.“ Samo po osnovu takvog istinitog dokumenta Tužilac ne bi imao obavezu plaćanja naknadno utvrđene carine, što je ekonomski efekat značajan za njega, koji se ne može zanemariti. Tuženi je bio dužan da preda Tužiocu ugovorena robna dokumenta, kojima može na pouzdan način da dokaže jugoslovensko poreklo robe, roda 2002.g. Tuženi je bio obavezan da robu isporuči saobrazno ugovorenom kvalitetu i ugovorenog porekla. Samo takva roba imala je povlašćeni tretman u pogledu oslobođenja od carinskih dažbina. Svaka druga roba istog kvaliteta ali koja nije „jugoslovenskog porekla, rod 2002.“ nema povlašćeni tretman, pa je Tužilac na takvu robu morao da plati carinu i PDV. Po mišljenju Arbitražnog veća ugovorna odredba o robi jugoslovenskog porekla, rod 2002., je bitan element ugovora stranaka. Tuženi kao prodavac odgovoran je za svaki nedostatak saobraznosti koji je postojao u trenutku prelaska rizika na Tužioca kao kupca, čak i kad je taj nedostatak otkriven kasnije, što je ovde slučaj. U skladu sa odredbama čl. 45. st. 1. pod (b) i 74. **KUMPR 1980.**, pravo Tužioca na naknadu pretrpljene štete je nesporno a iznos štete je dokazan.

Po shvatanju Arbitražnog veća nema bitne razlike o obavezi naknade štete nastale neizvršavanjem ugovora od strane prodavca, koju je u vreme zaključenja ugovora kao razumno lice mogao predvideti, bez obzira na prvi osnov na koji se Veće poziva. Sva tri dokumenta: **Ole Lando Načela**, **UNIDROIT Načela** i **KUMPR 1980** na sličan način regulišu obavezu naknade štete koja se mogla predvideti u vreme zaključenja ugovora.

Nema ni bitne razlike između ova tri dokumenta i **ZOO**, kada je u pitanju naknada štete nastale povredom ugovora. Odredbama čl. 262. st. 1. i 2. i čl. 266. **ZOO** određeno je osnovno pravo poverioca u obligacionom odnosu da zahteva ispunjenje obveze a dužnik (u ovom sporu: Tuženi kao prodavac) dužan je da obavezu ispuni savesno i u svemu kako ona glasi. Ako tako ne postupi, poverilac (ovde: Tužilac kao kupac) ima pravo zahtevati naknadu štete koju je usled toga pretrpeo, ako je druga strana morala predvideti takvu štetu kao moguću posledicu povrede ugovora, s obzirom na činjenice koje su joj tada bile poznate ili morale biti poznate. Ovo Arbitražno veće, obzirom na dokazni materijal u predmetu, nije bilo u dilemi da li su Tuženom mogle ili morale biti poznate činjenice u vreme zaključenja ugovora da se šećer u Italiju uvozi pod povlašćenim uslovima i da sleduju finansijske posledice po Tužioca ako mu Tuženi ne isporuči robu koja je u svemu saobrazna ugovorenim uslovima, posebno u vezi porekla i određenog roda.

Primenom odredaba čl. 510. **ZOO** Tuženi je odgovoran i za ograničenja javno-pravne prirode, – za plaćanje carine na robu koja je imala nedostataka u pogledu porekla i koju nije isporučio

saobrazno ugovoru. Tužilac ima pravo da se pozove na prodavčevu odgovornost za nedostatke i u slučaju kada je i bez obaveštenja prodavca ili bez spora priznao očigledno pravo svoje države na naplatu naknadno određene carinu.

Ceneći postupanje Tuženog u celokupnom poslu, Arbitražno veće je zaključilo da Tuženi kao prodavac nije postupao u skladu sa načelom savesnosti i poštenja, na kome se temelje sva moderna zakonodvstva, a pre svega Načela i propisi na koje se Arbitražno veće poziva kao na pravne izvore materijalnog prava po kojima je prosuđivalo ovaj spor.

Na osnovu izvedenih dokaza a primenom odredaba označenih **Načela**, **KUMPR 1980** i **ZOO**, Arbitražno veće je jednoglasno odlučilo – kao u izreci ove odluke pod 1.

Tužbeni zahtev za iznos od 33.939,07 €. je odbijen kao neosnovan, što je iskazano u izreci pod 3. Za ovu sumu Tužilac nije priložio nikakav dokaz da je ovaj iznos zaista platio.

7.3. Pravo na kamatu

Arbitražno veće Tužiočevo pravo na kamatu zasniva na odredbama čl. 9.508 **Ole Lando Načela**, zatim na odredbama čl. 7.4.9 **UNIDROIT Načela**, na odredbi čl. 78. **KUMPR 1980**, na odredbi čl. 2. st. 1. tačke (m) **MZU o međunarodnom prenosu sredstava** i na čl. 277. st. 1. i čl. 279. st. 2. **ZOO**. Sve ove odredbe su veoma slične. Sve one na veoma sličan način predviđaju obavezu dužnika da plati kamatu na dug sa kojim je u docnji. Odredbe čl. 9.508 **Ole Lando Načela** određuju, u slučaju docnje sa plaćanjem neke svote novca, da oštećena strana ima pravo na kamatu na taj iznos od trenutka kada je plaćanje dospelo do trenutka plaćanja, po prosečnoj kamatnoj stopi na kratkoročni zajam od komercijalne banke za prvoklasne zajmoprince koja je preovlađujuća za ugovorenu valutu plaćanja u mestu u kojem plaćanje dospeva.

Odredbe čl. 7.4.9 **UNIDROIT Načela** predviđaju kamatnu stopu koja će odgovarati stopi bankarske kamate mesta plaćanja na kratkoročne zajmove u valuti plaćanja, ili ako takva stopa ne postoji u tom mestu, odgovaraće prosečnoj stopi bankarske kamate na kratkoročne zajmove u državi valute plaćanja. U odsustvu takve stope u jednom ili drugom mestu, kamatna stopa biće odgovarajuća stopa određena propisima države valute plaćanja. **KUMPR 1980** u čl. 78. samo određuje obavezu jedne strane koja je u zaostatku sa plaćanjem, da plati kamatu na na takav iznos, bez detaljnijeg određivanja koja je to kamatna stopa i kako se do nje dolazi.

Odredbe **ZOO** u čl. 277. st. 1 i čl. 279. st. 2., kao i prethodni propi i Načela, propisuju da je dužnik koji zadocni sa isplatom dužan da poveriocu plati zateznu kamatu na glavni dug od dana kad je pao u docnju a na iznos neisplaćene kamate zateznu kamatu može zahtevati od dana kad je sudu podnet zahtev za njenu isplatu.

Kako ni jedno od navedinih Načela i propisa ne određuje kamatnu stopu, već je samo čine odredivom, a od marta 2001. u Srbiji ne postoji zakon koji takvu stopu propisuje za potraživanja u stranoj valuti, to se Arbitražno veće, kod određivanja kamatne stope, oslonilo na napred navedene odredbe kao siguran putokaz kako se do takve stope dolazi. Odredbe čl. 9.508 **Ole Lando Načela**, kao i odredbe 7.4.9 **UNIDROIT Načela** jasno govore o „prosečnoj kamatnoj stopi na kratkoročne zajmove“ što je Arbitražno veće prihvatilo kao način za određivanje kamatne stope. Imajući u vidu odredbe čl. 2. stava 1. tačke (m) **MZ UNCITRAL-a o međunarodnom prenosu sredstava**, kojima je kamata označena kao

vremenska vrednost sredstava ili novca o kome je reč, koja se, ako ne postoji drugačiji sporazum, izračunava po stopi i osnovi koju uobičajeno prihvata bankarska zajednica za sredstva ili novac u pitanju, dakle za evro, to je Arbitražnom veću preostalo samo da utvrdi koja je to prosečna kamatna stopa.

Da bi to utvrdilo Arbitražno veće je po službenoj dužnosti pribavilo Statistički biltenm Eropske centralne banke za decembar 2007. (www.ecb.int) iz koga je utvrdilo kako se kretala kamatna stopa (EURIBOR) od utuženja do kraja novembra 2007. – do kada su dati podaci u Biltenu. U označenom periodu kamatna stopa Centralne evropske banke je bila promenljiva. Veće je uzelo kao najrealniju prosečnu kamatnu stopu za period od utuženja do kraja novembra 2007., do kada su postojali podaci i utvrdilo prosečnu kamatnu stopu od 4,62% - kao u izreci pod 1.

7.4. Troškovi spora

Tužilac je tražio troškove spora: Taksu za registraciju spora, arbitražnu taksu na tužbu i troškove zastupanja od strane advokata. U troškovniku koji predao tražio je na ime advokatskih troškova za sastav tužbe i za tri podneska po 22.500,00 din., za zastupanje na raspravi 23.500,00 din. i 5.000,00 US\$ na ime takse.

Tuženi nije tražio troškove.

Iz spisa u predmetu Arbitražno veće je utvrdilo da je Tužilac na ime troškova registracije platio 200,00 US\$ sa valutom 08. jun 2007., a na ime arbitražne takse za tužbu platio je: 3.413,24 € sa valutom 21. jun 2007. i 190,00 € sa valutom 18. jul 2007.

Upoređivanjem obračunatih advokatskih troškova sa Advokatskom tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata Republike Srbije (Sl. list SCG broj 5/2006) Arbitražno veće je utvrdilo da je punomoćnik Tužioca zatražio po 22.500,00 din po jednom advokatskom angažovanju a ne po 21.150,00 din. na koliko je imao pravo. Jeste to neznatno više, ali je bez osnova.

Ceneći da je Tužilac u ovom sporu uspeo sa 72,8% od postavljenog tužbenog zahteva, Arbitražno veće je u ovom procentu dosudilo arbitražne troškove i troškove zastupanja, sve kao u izreci ove odluke pod 2.

8. Konačnost i pravosnažnost odluke

Na osnovu čl. 56. st. 1. Pravilnika o Spoljnotrgovinskoj arbitraži pri Privrednoj komori Srbije ova odluka je konačna. Na osnovu čl. 64. st. 1. Zakona o arbitraži ova odluka ima snagu pravosnažne sudske odluke.

U Beogradu, 23. januar 2008.
Broj T- 9/07

ARBITRAŽNO VEĆE:

PREDSEDNIK [...]
ČLANOVI VEĆA: [...]